

Informasjonsskriv

Hva handler studien om?

HOPE (Husholdningers villighet til å redusere utslipp av klimagasser) er et europeisk forskningsprosjekt. Den norske delen av studien gjennomføres av Vestlandsforskning, et regionalt forskningsinstitutt i Sogndal (www.vestforsk.no). Den samme spørreundersøkelsen vil bli gjennomført blant husholdninger i Bergen, Mannheim (Tyskland), Umeå (Sverige) og Pays d'Aix (Frankrike). Målet med studien er å forstå hva som gjør det vanskelig for husholdningene å redusere sine klimagassutslipp, hvordan folk stiller seg til å gjennomføre tiltak som kan bidra til utslippskutt, og hvilke tiltak folk foretrekker.

EU-kommisjonens mål om å redusere utslipp av klimagasser med minst 80% innen 2050 vil kunne føre til at også private husholdninger må redusere utslippene sine i løpet av de neste 35 årene. I Europa står private husholdninger for omtrent halvparten av alle utslipp av karbondioksid (CO₂). Utslippene er forbundet med den «daglige driften» av husholdninger og alt vi forbruker (bolig, transport, mat og andre varer). Fordi privatforbruket utgjør en så stor andel av de totale klimautslippene, er det viktig å ta med disse utslippene når man skal utvikle klimapolitiske tiltak og lovverk. Forskerne i HOPE-prosjektet skal blant annet forske på hvordan dette kan gjøres.

Hva får du igjen for å delta i studien?

Ved å delta i vår studie, får du en beregning av det som kalles husstandens «karbonfotavtrykk», i form av årlige CO₂-utslipp og utslipp av andre klimagasser. I tillegg vil du få informasjon om hvor mye de ulike tiltakene for å redusere klimagassutslipp (f.eks. etterisolering av bolig) kan tenkes å koste og hvilke tiltak som vil lønne seg økonomisk å gjennomføre for din husholdning.

Det eneste formålet med undersøkelsen er å få vite hvilke tiltak du ville ha foretrukket dersom du skulle gjøre noe. Du vil **ikke** bli bedt om, eller være forpliktet til, å gjennomføre noen av tiltakene du oppgir som aktuelle for deg.

For å uttrykke vår takknemlighet for at du deltar i studien, vil du motta et gavekort på 250 kroner etter å ha gjennomført Del 2 av studien (se under). Du vil også automatisk være med i trekningen av en premie verdt 1000 euro, eller litt over 9000 kroner. De som blir med i alle de tre delene av prosjektet, vil også automatisk være i trekningen av en premie verdt 1000 euro, eller litt over 9000 kr. Hvis du velger å delta i alle prosjektfasene (se under), øker dine sjanser for å vinne premien.

Hvordan er studien bygget opp?

Undersøkelsen består av tre deler. I løpet av mai og juni 2016 vil vi intervjuere personer i 75-150 husholdninger i Bergen. Det samme gjøres i de tre andre byene.

De tre delene er som følger:

Del 1 - nettbasert spørreskjema: Ved å takke ja til å delta i undersøkelsen, vil du motta en elektronisk lenke til et spørreskjema på nettet, og en pseudonymisert identifikasjonskode (se under). Spørreskjemaet inneholder spørsmål om dagliglivet og husholdningens forbruk og aktiviteter. Vi vil bruke denne informasjonen til å beregne det såkalte karbonfotavtrykket (totalt utslipp av klimagasser) til husholdningen. Alle medlemmer av husholdningen kan bidra, noe som trolig vil gjøre det lettere å huske det totale forbruket og aktiviteter. Vi sender en papirversjon av undersøkelsen til de deltakere som foretrekker å svare med penn og papir. Vi gir instruksjoner og informasjon om utfylling underveis i spørreskjemaet. Denne kartleggingen vil ta maksimalt 2 timer, trolig mindre.

Del 2 - interaktivt intervju («Klimaspillet»): Når du har levert spørreskjemaet i del 1, vil vi gjerne møte en representant for husholdningen. Denne personen vil få presentert en «katalog» eller

oversikt over mulige tiltak som kan redusere husholdningens karbonfotavtrykk. Disse tiltakene er tilpasset svarene som ble oppgitt i del 1. I «klimaspillet» vil du bli bedt om å organisere tiltakene etter hvorvidt du synes de er akseptable. Vi møtes for å spille klimaspillet i familiens hjem innen 2 uker etter at del 1 er gjennomført. De som ønsker at vi skal møtes et annet sted utenfor hjemmet, er velkommen til å informere våre forskere om dette. Vi har et lokale til rådighet. Gjennomføringen av klimaspillet i del 2 vil ta maksimalt 2 timer.

Del 3 – oppfølgingsintervju: Denne delen gjelder bare for en undergruppe på ca. 20 deltakere i hvert land. Del 3 består av et intervju som vil finne sted noen måneder etter del 2. Du står fritt til å velge om du ønsker å delta i del 3. Intervjuet i del 3 vil handle om de valgene du gjorde i klimaspillet i del 2. Formålet med intervjuene er å forstå preferanser, hindringer og motivasjon bak hvert av de tiltakene som ble valgt. Informasjonen som samles inn i del 3 er viktig for ny politikkutforming. Ved at forskerne får innblikk i folks holdninger til konkrete klimatiltak og får kjennskap til hindringer mot at folk gjennomfører utslippsreducerende tiltak, kan de gi politikerne velfunderte råd om hvordan klimatiltak rettet mot husholdningene kan bli mer målrettede og mer akseptable.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle opplysninger om deg og husstanden registreres elektronisk. Bare intervjuene i del 3 vil bli tatt opp på bånd. Opptakene vil så bli omgjort til tekst (transkribert).

Alle personopplysninger behandles konfidensielt. Lagring av registrerte opplysninger skjer i pseudonymisert form. Dette betyr at vi bruker en tallkode (uten initialer) i stedet for navnet ditt når vi lagrer opplysninger om deg. Personopplysninger kan dermed ikke kobles til navn uten en koblingsnøkkel. Denne koblingsnøkkelen vil bare være tilgjengelig for prosjektkoordinatoren og vil ikke bli lagret elektronisk. Vi vil kun koble navn til personopplysninger dersom vi har viktige spørsmål knyttet til informasjonen vi har hentet inn og har behov for å kontakte husholdningen.

Prosjektet skal etter planen avsluttes 30. desember 2017. Etter denne datoen vil alle personopplysninger bli slettet. Datamaterialet vil bli oppbevart på ubestemt tid i anonymisert form. Dette betyr at etter oppgitt dato vil vi ikke lengre kunne koble personopplysninger med navn på studiedeltakere. Alle indirekte personopplysninger vil bli omskrevet (f.eks. navn, kjønn, inntekt) for å forsikre oss om at ingen personer kan gjenkjennes eller kobles til datasamlingen. Som deltaker i studien vil du ikke kunne gjenkjennes i tilknyttede publikasjoner.

Vestlandsforskning har innhentet godkjenning fra Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS til å gjennomføre denne studien slik den er beskrevet her.

Frivillig deltakelse

Det er helt frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke samtykket ditt uten å oppgi noen grunn. Dersom du trekker deg underveis, vil alle tidligere data og opplysninger om deg bli anonymisert.

Spørsmål?

Dersom du har spørsmål til studien, ta kontakt med prosjektleder Carlo Aall på telefon 991 27 222 eller prosjekt---kontakt Karen R. Moberg på telefon 480 21 060.